

BOSHLANG'ICH SINFLARDA MATEMATIKA FANINI O'YINLAR ORQALI O'QITISH

G'affarova Muqaddas Atabekovna

Xorazm viloyati Urganch tumani

40-umumiy o'rta ta'lim maktabi boshlang'ich sinf o'qituvchisi

Annotatsiya: maqola o'qituvchilarga o'yinlarning mohiyatini va ularning matematikani o'qitish va o'rganishdagi rolini yaxshiroq tushunishda foydali bo'lishi mumkin bo'lgan ma'lumotlarni taqdim etadi.

Kalit so'zlar: matematik o'yin, faoliyat, matematik dastur, ma'noli vaziyat, motivatsiya, baholash.

Matematik o'yin nima?

Matematika o'rgatishda o'yinlardan foydalanishni ko'rib chiqayotganda o'qituvchilar “faoliyat” va “o'yin”ni farqlashlari kerak. Gough (1999) ta'kidlaganidek, "o'yin" ikki yoki undan ortiq o'yinchiga ega bo'lishi kerak, ular navbatma-navbat harakat qiladilar, ularning har biri qandaydir "g'olib" vaziyatga erishish uchun raqobatlashadi, ularning har biri istalgan vaqtda qanday harakat qilishni tanlashi mumkin. o'yin". Ushbu bayonotdagi asosiy g'oya "tanlash"dir. Shu ma'noda, Snakes va Ladders kabi narsa o'yin EMAS, chunki g'alaba butunlay tasodifga bog'liq. O'yinchilar hech qanday qaror qabul qilmaydi va buning uchun hisoblashdan boshqa o'ylash kerak emas. Bundan tashqari, o'yinchilar o'rtasida hech qanday o'zaro ta'sir yo'q - bir o'yinchi boshqa o'yinchilarning burilishlariga hech qanday ta'sir qilmaydi.

Oldfield (1991) aytadiki, matematik o'yinlar "faoliyat" odatda bir yoki bir nechta raqibga qarshi kurashni o'z ichiga oladi; aqoidalar majmui bilan boshqariladi va aniq asosli tuzilishga ega; odatda aniq tugatish nuqtasiga ega; aniq matematik kognitiv maqsadlarga ega. O'yinlardan foydalanishning afzalliklari.

Matematik dasturda o'yinlardan foydalanishning afzalliklari o'sha paytda mavjud bo'lgan adabiyotlarni tadqiq qilgan Davies (1995) maqolasida jamlangan.

Ma'noli vaziyatlar - matematik ko'nikmalarni qo'llash uchun o'yinlar yaratiladi. Motivatsiya - bolalar ishtirok etishni va o'ynashni erkin tanlashadi. Ijobiy munosabat - o'yinlar muvaffaqiyatsizlik va xato qo'rquvini kamaytirish orqali o'z-o'zini anglash va matematikaga ijobiy munosabatni rivojlantirish imkoniyatini beradi; O'rganishning ortishi - rasmiy faoliyat bilan solishtirganda, bolalar o'rtasidagi o'zaro ta'sirning kuchayishi, intuitiv g'oyalar va muammolarni hal qilish strategiyalarini sinab ko'rish imkoniyatlari tufayli o'yinlar orqali ko'proq o'rganish mumkin. Turli darajalar - o'yinlar bolalarning fikrlashning turli darajalarida ishlashga va bir-biridan

o‘rganishga imkon beradi. O‘yin o‘ynayotgan bolalar guruhida bir bola birinchi marta kontseptsiyaga duch kelishi mumkin, boshqasi kontseptsiyani tushunishini rivojlantiradi, uchinchi ilgari o‘rganilgan tushunchalarni mustahkamlaydi

Baholash - bolalarning fikrlashi ko‘pincha o‘yin davomida qilgan harakatlari va qarorlari orqali namoyon bo‘ladi, shuning uchun o‘qituvchi xavfli bo‘lmagan vaziyatda o‘rganishni tashxislash va baholash imkoniyatiga ega. Uy va maktab - O‘yinlar maktab va uy uchun "amaliy" interaktiv vazifalarni taqdim etadi. Mustaqillik - bolalar o‘qituvchidan mustaqil ravishda ishlashlari mumkin. O‘yin qoidalari va bolalarning motivatsiyasi odatda ularni vazifada ushlab turadi.

Bir nechta til to‘siqlari - ingliz tilida so‘zlashmaydigan bolalar ishtirok etganda qo‘shimcha foyda aniq bo‘ladi. Ba'zi o‘yinlarning asosiy tuzilmalari ko‘plab madaniyatlar uchun umumiy bo‘lib, oddiy o‘yinlarning tartiblarini kuzatish orqali tezda o‘rganish mumkin. Til to‘siqlari tufayli boshqa matematik tadbirlarda qatnashishni istamaydigan bolalar ko‘pincha o‘yinga qo‘shiladilar va shuning uchun matematik o‘rganishga kirishadi, shuningdek, tuzilgan ijtimoiy o‘zaro ta'sirga kirishadilar.

Muvaffaqiyatli sinf o‘yinlari uchun maslahatlar:

Ushbu maslahatlar Aldridge & Badham (1993) dan olingan:

O‘yin matematik maqsadga mos kelishiga ishonch hosil qiling O‘yinlardan faqat vaqtni to‘ldiruvchi emas, balki aniq maqsadlar uchun foydalaning. O‘yinchilar sonini ikkidan to‘rttagacha ushlab turing, shunda navbatlar tezda aylanadi O‘yinda imkoniyat elementi yetarli bo‘lishi kerak, shunda u zaifroq o‘quvchilarga g‘alaba qozonish imkoniyati borligini his qilishlariga imkon beradi O‘yinni tugatish vaqtini qisqa tuting Bolalar qoidalar bilan tanishishlari uchun besh yoki oltita "asosiy" o‘yin tuzilmalaridan foydalaning - qoidalarni emas, balki matematikani o‘zgartiring. Uy vazifasi uchun bola bilan o‘rnatilgan o‘yinni uyga yuboring. Bolalarni o‘zlarining stol o‘yinlarini yoki taniqli o‘yinlarning turlarini yaratishga taklif qiling.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Aldridge, S. & Badham, V. (1993). Faqat o‘yindan tashqari. Buklet raqami 21 . Boshlang'ich matematika uyushmasi.
2. Davies, B. (1995). Matematikada o‘yinlarning o‘rni. Birinchi kvadrat . 5-jild. № 2
3. Gough, J. (1999). Matematik o‘yinlarni o‘ynash: qachon o‘yin o‘yin emas? Avstraliya boshlang'ich matematika sinfi. 4-jild. №2
4. Oldfield, B. (1991). Matematika o‘rganish uchun o‘yinlar. Maktablarda matematika. Yanvar

